

CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 6 JANUARI 2011 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING VAN DE GEMEENTE HAARLEM

Aanwezig de leden en plaatsvervangende leden (Samenleving en Bestuur): de heren Aynan (PvdA), Azannay (GroenLinks), Hagen (TON), Hiltemann tot punt 6 (SP), Van den Raadt tot 22.00 uur (TON), Rutten (VVD), Snoek (CDA), Stapelkamp (OPH-Schrama) en Vrugt (Actiepartij) en de dames Breed (D66), Bultsma (CDA), Drogdrop (SP), Kerbert (D66), Koper (PvdA), Leitner tot punt 6 (D66), Özogul-Özen (SP) en Sikkema (GroenLinks)

Mede aanwezig: mevrouw Hoffmans (voorzitter) en de heren Van der Hoek (wethouder) en Nieuwenburg (wethouder), Schneider tot punt 6 (burgemeester) en mevrouw Taets van Amerongen (commissiegriffier)

Verslag: G-J. Timmermans (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent om 20.00 uur de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Zij vraagt of de commissie akkoord gaat met de behandeling van de unilocatie in beslotenheid, een procedure die tijdens de vorige commissievergadering is besproken, maar die enigszins doorkruist zou kunnen zijn door de berichten in de media.

Mevrouw **Kerbert (D66)** en mevrouw **Drogdrop (SP)** zeggen het onderwerp in de openbaarheid te willen bespreken.

De heer **Hagen (TON)** wil graag weten of het college nog behoefte heeft aan besloten bespreking.

De **voorzitter** wijst erop dat de bewoners niet weten van een openbare behandeling en dus niet in staat zijn vanavond hun opvattingen naar voren te brengen.

De heer **Rutten (VVD)** wijst erop dat formeel alleen de raad of het college de geheimhouding kan opheffen en dat de commissie daar dus niet toe kan besluiten.

Mevrouw **Leitner (D66)** zegt dat er bij nader inzien geen sprake kan zijn van openbare behandeling, als de bewoners daarbij niet aanwezig kunnen zijn.

Wethouder **Van der Hoek** herinnert de aanwezigen eraan dat deze route meermalen is afgesproken in commissie en bij de begrotingsbehandelingen in de raad. Er zou eerst een besloten bespreking van de voortgangsrapportage plaatsvinden en een uitspraak van de commissie of het college groen licht kon krijgen voor verder haalbaarheidsonderzoek naar de voorgestelde locaties. Als die locaties immers bij voorbaat al onacceptabel zouden zijn voor de commissie, had het weinig zin daar verder energie in te steken. Als de commissie wel akkoord zou gaan met verder onderzoek, dan zou vanaf de volgende dag het traject verder in de openbaarheid bewandeld worden met informatieavonden et cetera. Vanavond zijn de bewoners er niet, maar zij krijgen nog volop gelegenheid hun opvattingen te laten horen tijdens het openbare traject dat morgen van start gaat, als de commissie daarmee instemt. Hij hecht dus nog wel belang aan de besloten bespreking voor vanavond. Hij betreurt het dat er nu onrust ontstaan is omdat er in de media een locatie is genoemd.

De heer **Snoek (CDA)** zegt er moeite mee te hebben als de commissie zich vanavond moet committeren aan een locatie.

De heer **Hagen (TON)** zegt dat de raad zelf gaat over de reikwijdte van zijn besluiten. Desnoods kan de raad besluiten in het openbaar de komende discussie te herhalen.

De heer **Rutten (VVD)** en mevrouw **Koper (PvdA)** zien geen aanleiding af te wijken van het formeel afgesproken traject.

De **voorzitter** geeft aan dat het vanavond alleen zal gaan om het geven van een groen licht voor vervolgonderzoek naar de haalbaarheid van een locatie, niet om een verplichting voor het hele traject akkoord te gaan met de keuze voor een locatie. Zij stelt vast dat vanavond behandeling in beslotenheid zal plaatsvinden en dat vanaf morgen het vervolgtraject openbaar zal zijn.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er hebben zich geen insprekers gemeld voor onderwerpen die niet op de agenda staan.

3. Vaststellen agenda

De **voorzitter** stelt vast dat de openbare vergadering na punt 5 geschorst zal worden voor de onder punt 1 afgesproken besloten bespreking.

De agendapunten 6 en 7 worden daarna op verzoek van de commissie besproken.

Daarmee is de agenda vastgesteld.

4. Conceptverslagen van de commissie Samenleving

2 december 2010

Op pagina 7 staat de naam 'Van der Raadt'; 'der' dient vervangen te worden door 'den'.

18 november 2010

Op pagina 1 staat mevrouw Breed ten onrechte vermeld bij de aanwezigen.

Met deze correcties worden de verslagen vastgesteld.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

De dames **Breed (D66)** en **Koper (PvdA)** hebben ieder een vraag voor wethouder Van der Hoek.

De **voorzitter** schorst vervolgens om 20.20 uur de openbare vergadering. Zij verzoekt het publiek op de publieke tribune de zaal te verlaten.

De **voorzitter** heropent de openbare vergadering om 21.37 uur. Zij dankt de mensen op de publieke tribune voor hun geduld.

Ter advisering aan de raad

6. Termijnagenda 2011

De **voorzitter** verzoekt commissieleden met het oog op de tijd hun vragen en opmerkingen schriftelijk door te geven aan de griffie. Indien gewenst kan een behandeling in een volgende vergadering plaatsvinden.

Overige punten ter bespreking

7. Van ID-loonkostensubsidie naar regulier werk

De behandeling heeft plaatsgevonden vóór agendapunt 6.

De **voorzitter** geeft het woord aan insprekers op dit punt.

De heer **Luijckx** zegt sinds 1990 in een regeling voor gesubsidieerde arbeid te werken. Via Tienersactief, buurthuis De Hoek – waar hij onder meer een sociale kaart gemaakt heeft die nog steeds gebruikt wordt in de gemeentegids – is hij een jaar of vijftien geleden terechtgekomen bij het

InformatieSteunPunt, ISP. Daar werkt hij sindsdien met hart en ziel. Hij begrijpt dat de gemeente eisen stelt en zaken tegen het licht houdt. Bij ISP kunnen mensen hun kwaliteiten tot hun recht laten komen en cliënten een hart onder de riem steken. Daarom doet hij een beroep op de raad de mensen bij ISP op een welwillende manier en met respect te behandelen. Hij waardeert het dat Haarlem zo lang die ID-regeling gehandhaafd heeft en vraagt nu de mantel der liefde te hanteren voor mensen die werken met hun hart en ziel.

De heer **De Vries** zit namens de FNV in de SoZaWe-raad die in zijn advies dit traject geen schoonheidsprijs heeft verleend. Kennelijk had het college veel haast met dit voorstel. In het advies geeft de SoZaWe-raad aan dat overschotten van het inkomensdeel geoormerkt moeten worden om meer mensen aan het betaalde werk te houden en te voorkomen dat zij afgeschoven worden naar de Wwb. Bij het verschijnsel participatiebanen heeft hij zijn bedenkingen. Hij pleit voor goede en adequate inspanningen voor re-integratie van ID'ers in andere banen.

De heer **Duivestein** is coördinator van het Mondiaal Centrum Haarlem MCH. Hij heeft gisteren de nota onder ogen gekregen en gisteravond nog een reactie per mail verstuurd met de bezwaren van het MCH. Hij geeft het woord door aan de beheerder van het MCH, mevrouw Klinkhamer, over haar ervaringen als ID'er.

Mevrouw **Klinkhamer** beschrijft zichzelf als iemand met goede ideeën, maar kansloos op de gewone arbeidsmarkt. Zij wilde in haar jeugd eigenlijk kunstenaar worden, maar kwam door omstandigheden op de kweekschool terecht. Na vier maanden werken in het onderwijs raakte zij overspannen en kreeg vervolgens de diagnose van ongeneeslijke paranoïde schizofrenie. Een verliefdheid op de verkeerde man leidde tot een alleenstaand moederschap. In 2001 kwam het MCH op haar weg. Daar kon zij haar ei kwijt en zij is er trots op haar functie van beheerder en expositiemaker. Een reguliere baan is voor haar een illusie, want daarvoor is zij niet zakelijk genoeg. In een omgeving die haar het broodnodige vertrouwen en respect geeft, kan zij wel functioneren. Als ze in de bijstand mocht geraken, vreest ze in de schuldhulpverlening terecht te komen en al haar zelfrespect te verliezen. Daarom doet ze een beroep op Haarlem om de traditie van culturele en maatschappelijke betrokkenheid voort te zetten.

De heer **Aynan (PvdA)** spreekt zijn waardering uit voor het naar voren brengen van dit persoonlijk relaas.

De **voorzitter** stelt het bespreekstuk aan de orde.

Mevrouw **Kerbert (D66)** dankt de insprekers voor hun bijdragen. D66 is voorstander van het afbouwen van de oude ID-regeling, omdat die bedoeld was om de doorstroming naar de arbeidsmarkt te stimuleren, maar gaandeweg het karakter gekregen heeft van een structurele baansubsidie. Dan is het ook beter om die ondoorzichtigheid af te schaffen en waar nodig te kiezen voor een transparante subsidierelatie. De afbouw is zeker niet gemakkelijk en vereist maatwerk en zorgvuldigheid. In de notitie staan enkele mogelijke oplossingsrichtingen genoemd: overbruggingsmaatregelen, gesprekken met betrokkenen, mogelijkheden van de Wmo, bestaande subsidieregelingen en participatiebanen. Daar moet een politieke afweging uit gemaakt worden. Zij beweert niet hiermee een oplossing te bieden voor de individuele gevallen, zoals die van de inspreker, maar pleit ervoor in een breder spectrum te kijken hoe het geld beter kan worden ingezet.

De heer **Azannay (GroenLinks)** ziet niet in hoe deze opstelling zich verhoudt tot het verhaal van de laatste inspreker.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** noemt het stuitend participatiebanen een alternatief te noemen. Daar zit immers een maximum van twee jaar aan verbonden.

Mevrouw **Özogul (SP)** merkt op dat volgens haar participatiebanen slechts beloofd worden met een bijstandsuitkering. Zij verklaart zich geraakt door het verhaal van de inspreker. De afbouw van de ID-regeling is al vaker geprobeerd. Nu zijn er in Haarlem nog 130 gevallen over. In het verleden was de inzet er reguliere banen van te maken. Zijn ID'ers nu niet meer bemiddelbaar. Dragen zij een

rugzakje? Zij vindt dat juist gekeken moet worden waar er reguliere banen van gemaakt kunnen worden. Als er na de afbouw nog 50 overblijven die vervolgens in de bijstand belanden, kan zij daar niet mee akkoord gaan. Zij vindt dat je mensen niet na jaren kunt laten terugvallen op de bijstand en zonder zelfrespect achter de geraniums laten wegwijnen. Daar moet een andere oplossing voor komen.

De heer **Rutten (VVD)** zegt dat bij de kaderstellende discussie op 18 november duidelijk was dat de ID-regeling moest worden afgeschaft. Die is te duur en niet effectief gebleken. Helaas bevat deze nota slechts één onderdeel van het gewenste pakket. De participatiebanen, de leerwerkbanen, het omzetten in reguliere banen met behulp van UWV-premies voor vaste dienstverbanden en ook het vrijwilligerswerk maken onderdeel uit van dat pakket en hadden dus eigenlijk ook in deze nota moeten worden opgenomen. Hij heeft overigens de indruk dat het de werkgevers wel erg gemakkelijk gemaakt wordt bij de participatiebanen. Ze krijgen werknemers aangeleverd, maar van hun kant zijn er nauwelijks verplichtingen. Hij vindt dat deze vrijblijvendheid moet worden weggenomen en dat er monitoring van de werkgeversinzet dient plaats te vinden.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** is als uitgestroomde ex-ID'er niet blij met deze discussie over een restant ID'ers dat in lage aantallen is en de komende jaren door natuurlijk verloop zal ophouden te bestaan. Hij pleit ervoor deze mensen en de kwetsbare instellingen waar zij werken, niet te laten vallen. Zij hebben heel krappe budgetten, en vervullen onmisbare maatschappelijke functies in de stad. Hij vraagt de wethouder te bekijken of zij niet uit andere budgetten betaald kunnen worden. Veel geld voor re-integratie belandt volgens hem in bodemloze putten. Het restant inkomensdeel reserveren voor deze ID-gevallen lijkt hem een goede suggestie. Participatiebanen zijn volgens hem van beperkt nut en geen reële optie.

De heer **Azannay (GroenLinks)** leest in de nota veel over de afbouw, maar weinig over de ID'ers en de organisaties voor welke zij werken. Hij vraagt waarom er geen advies gevraagd is aan de SoZaWe-raad en vraagt alsnog een reactie van de wethouder op het ongevraagde advies. Volgens hem was het beter geweest vooraf met de werkgevers te praten; nu ziet hij daar weinig mogelijkheden meer in. De meeste ID'ers zijn ouder dan vijftig jaar. Nieuwe gevallen komen er niet meer bij en de organisaties hebben er baat bij. Hij vraagt zich af of men zich wel realiseert hoeveel isolement deze maatregel kan veroorzaken.

De heer **Stapelkamp (OPH-Schrama)** noemt het schrijnend dat er van de 130 mensen wellicht 50 overblijven met een perspectief op de bijstand. Hij vraagt of berekend is hoeveel het zou kosten om de terugval tot hun 65ste jaar te bekostigen.

Mevrouw **Bultsma (CDA)** heeft de aangrijpende verhalen gehoord, maar geeft aan dat de politiek niet aan keuzes ontkomt. Het feit is dat ID-banen zijn afgeschaft omdat ze niet meer aan het doel bleken te beantwoorden. Daarin is zij het eens met D66. Er is een integrale visie op de alternatieven nodig, inclusief vrijwilligerswerk. Ook vraagt zij nadrukkelijk te kijken naar compensatiemaatregelen voor de inkomensval. Waar men nu nog op een inkomensniveau van 130% van het minimum zit, dreigt immers terugval naar bijstandsniveau.

De heer **Hagen (TON)** stelt de kwestie van eerlijkheid aan de orde. Is het eerlijk dat de gemeente voor deze mensen 130% van het minimum betaalt.

Volgens mevrouw **Breed (D66)** is het niet de gemeente die dat betaalt, maar kunnen ID'ers wel dat bedrag verdienen.

De heer **Hagen (TON)** stelt dat in tijden van crisis niemand meer zeker is van zijn baan. Waarom zou dat dan wel moeten gelden voor een gesubsidieerde baan?

Mevrouw **Özogul (SP)** meent dat een reguliere baan niet te vergelijken is met deze kwetsbare arbeidsplaatsen. Zij weet dat ID'ers een groot beslag leggen op re-integratiemiddelen, maar ook in de bijstand zullen ze de gemeente geld kosten.

De heer **Hagen (TON)** acht dat een te gemakkelijk verwijt. Ambtenaren van 56 jaar verliezen hun baan nu ook zonder veel vooruitzichten op de arbeidsmarkt. Of neem iemand uit het bedrijfsleven; niemand is meer zeker van zijn baan. Daar komt bij dat op dit moment 40% van het Haarlemse budget voor re-integratie naar 4% van de klanten – de ID'ers – gaat. Dat acht hij niet eerlijk ten opzichte van de mensen die geen gebruik kunnen maken van re-integratiegelden. Alles afwegend is hij van mening dat de ID-regeling moet worden afgebouwd. Op dit moment betekent dat in feite dat ID'ers tot hun pensioen worden gesubsidieerd. Hij stelt voor ze wat eerder met de VUT te sturen en een overgangperiode met toeslagen te creëren om ze te laten gewinnen. De uitkomst op termijn moet wat hem betreft zijn dat er geen ID meer bestaat.

Mevrouw **Koper (PvdA)** spreekt van een lastig verhaal over een kwetsbare groep op de arbeidsmarkt, zoals ook al bij eerdere discussies bleek. Er is een externe drijfveer vanwege de bezuinigingen op re-integratiemiddelen. Daar is inderdaad veel geld verloren gegaan, en de PvdA wil dat realistisch onder ogen zien. 40% van het budget voor deze groep reserveren is niet vol te houden. Voor de mensen in de onderwijssector kan men het gesprek aangaan over de mogelijkheden die de lumpsumfinanciering van het onderwijs biedt. Daarbij moet men niet vergeten dat een schooljaar niet samenvalt met een kalenderjaar. Bij de gemeente zelf zijn ook twee ID'ers werkzaam. Maar er werken er ook veel bij kwetsbare maatschappelijke organisaties die actief bezig zijn met een maatschappelijk belangrijk doel. Veel ID'ers zijn erg gehecht aan hun werkgever, vooral bij die organisaties. Hoe gaat men daarmee om als het tot afbouw komt? De activering van mensen mag niet uit het oog verloren worden. Er zijn organisaties die juist gericht zijn op het aanbieden van zinvolle dagbestedingen. Qua leeftijdsopbouw zijn er veel ouderen onder de ID'ers. Zij vraagt of is berekend hoe dat bij deze mensen zit met de mogelijkheden op WW en andere inkomensbronnen of -regelingen. Zij bepleit al met al het zoeken van maatwerk en een open blik om zaken anders te regelen. De ID'ers zitten nu vooral in de sectoren onderwijs, welzijn en cultuur. Op termijn zijn er echter ook in andere sectoren arbeidstekorten te verwachten. Dat zou ook moeten worden meegenomen in het proces.

De **voorzitter** merkt op dat voor het onderwerp re-integratie het besluitvormingsproces richting Kadernota nog moet worden vastgesteld.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt dat het college onderhavig besluit heeft moeten nemen met het oog op de termijnen voor beëindiging per 2012. De thema's die spelen, lijken hem helder. Het gaat om veel verschillende mensen met een breed scala aan achtergronden. Zorgvuldigheid is zeker geboden, maar er moet iets gebeuren omdat het budget onder druk staat. Nu gaat dat budget in toenemende mate naar een zeer beperkte doelgroep die niet aan het doel beantwoordt. De gemeente wil ook andere mensen meer kansen bieden op de arbeidsmarkt. Hij wil serieuze gesprekken aangaan met de werkgevers over het resterende deel ID'ers en hun mogelijkheden op regulier werk. Maar om dat met enig gewicht te doen heeft hij dit besluit achter de hand nodig. Hij wil de zaken graag financieel transparant krijgen. Als een organisatie echt van essentieel belang gevonden wordt, dan moet dat ook tot uitdrukking komen in een heldere subsidiëring en niet in een verkapte zoals nu met ID. Dat proces wil hij zakelijk en goed afgewogen laten verlopen. Het belooft een intensief proces te worden.

De integrale notitie kan pas geschreven worden als met dit besluit er uitzicht komt op vrijval van middelen. Daar wil hij het komende jaar de schouders onder zetten om geen tijd te verspillen. Hij zal de financiële consequenties in cohorten in beeld brengen. Die kunnen dan ook bij de gesprekken ingebracht worden voor het inventariseren van alternatieven en het bereiken van maatwerk. Daar zal hij later in de commissie op terugkomen om te informeren over het verloop van het proces. Hij is de SoZaWe-raad erkentelijk voor zijn advies en zal zich goed verstaan met die raad en zijn suggesties.

Hij zal nog eens laten nakijken hoe het zit met die 130% en of er mogelijkheden zijn om een terugval in inkomen voor een deel te compenseren. Volledige inkomensgaranties kan hij echter niet geven. De participatiebanen zijn inderdaad een minimale variant. Hij wil graag met alternatieven aan de slag. Nu

gaat hij eerste met de werkgevers om tafel met dit besluit in zijn achterzak. Vóór het zomerreces zal hij een eerste verslag doen aan de commissie. Er komt verder geen apart raadsbesluit.

Mevrouw **Özogul (SP)** betreurt het dat er geen raadsbesluit gevraagd wordt. Zij vindt dat het onderwijsveld niet onder druk gezet mag worden zoals de wethouder wil. Je moet de werkgevers daar volgens haar op een andere manier over de streep krijgen, bijvoorbeeld door premies bij het aanstellen in vaste dienst. Zij vindt dat de wethouder kiest voor een harde aanpak over de rug van de mensen om wie het gaat. Zij vraagt de wethouder hoe die staat tegenover de ID'ers boven de vijftig jaar. Het verbaast haar dat andere fracties de mensen zonder meer laten terugvallen in de bijstand. De SP wijst dit stuk absoluut af, omdat het verschrikkelijk uitpakt voor de betreffende mensen.

De heer **Hagen (TON)** merkt op dat het de SP kennelijk ontgaat dat de raad en de wethouder zich thans op het einde van een traject bevinden.

Mevrouw **Koper (PvdA)** wijst haar erop dat er bij onderwijsinstellingen nog niets gebeurd is met de afbouw. Kennelijk is daar een stok achter de deur nodig. De wethouder wil de werkgevers daar juist dwingen om mensen in vaste dienst te nemen. Zij wil absoluut niet dat de mensen zonder meer terugvallen in de bijstand. Maar ze is evenmin blind voor het feit dat het budget onder druk staat.

De heer **Rutten (VVD)** wijst nogmaals op zijn bezwaar tegen de vrijblijvendheid in de alternatieven als de participatiebanen.

De heer **Azannay (GroenLinks)** vraagt hoe de wethouder denkt om te gaan met de kleinere maatschappelijke organisaties.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt dat hij dit besluit nodig heeft om de subsidierelaties per 2012 te kunnen opzeggen. Daar heeft hij als bestuurder puur zakelijk mee te maken en dat wordt gediskwalificeerd door de opmerkingen van mevrouw Özogul. Hij streeft naar een solide basis en transparante boekhouding voor de komende jaren. Als bestuurder heeft hij met dit besluit een sterkere positie voor de belangen van de ID'ers. Het besluit was nodig om het budget voor de doelgroep van re-integratie veilig te stellen. Ook bij de kleinere maatschappelijke organisaties zal hij koersen op maatwerk. Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld samenwerking met een grotere organisatie. Of subsidiëring uit reguliere andere budgetten als men het belangrijk vindt de functie in stand te houden. Zulk soort keuzes zullen het komende jaar gemaakt moeten worden.

De **voorzitter** sluit het agendapunt af.

8. Rondvraag

Mevrouw **Koper (PvdA)** heeft begrepen dat de Applestore niet toegankelijk is voor gehandicapten. Zij vraagt of de gemeente daarop toeziet.

Wethouder **Van der Hoek** zegt dat hij zal laten uitzoeken hoe het staat met het gemeentelijk toezicht op dat punt bij particuliere gebouwen en daarover schriftelijk zal berichten.

Mevrouw **Breed (D66)** vraagt hoe het staat met de voortzetting van de Dienstenwinkel.

Wethouder **Van der Hoek** zegt begrepen te hebben dat een deel van de activiteiten is overgenomen door de corporaties. In ieder geval is nog niet alles gestopt. Hij zal laten uitzoeken hoe de stand van zaken is en wanneer een totale oplossing te verwachten valt. Hij zal daarover schriftelijk berichten.

9. Agenda komende commissievergaderingen

De **voorzitter** zegt dat in de commissievergadering van 13 januari de onderwerpen herijking welzijnsbeleid en systeeminnovaties op de agenda komen. Dat gaat in de vorm van presentaties, eerste

gedachtewisselingen en ook zal een beslissing worden genomen ten aanzien van het verdere besluitvormingsproces richting kadernota.

Mevrouw **Kerbert (D66)** wil het hebben over de jaarrekening 2009 en de begroting 2010 van Dunamare. Zij constateert dat die stukken niet bij de meegezonden stukken zaten. Zij zal eerst de stukken lezen alvorens een verzoek te doen tot bespreking met de commissie.

Mevrouw **Koper (PvdA)** brengt een afspraak in herinnering dat eenmaal per jaar alle jaarstukken van het VO tegelijkertijd en integraal behandeld worden. Zij zal met de griffier nagaan hoe die afspraak precies luidde.

10. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.10 uur.